

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/106/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202497
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8323202497.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinárovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščárovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého I. I., T. XX.X.XXXX, trvale bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., C. G., dieťaťa matky V. Y. M., T. X.X.XXXX, U. H. S. Č..XXXX/XX, G., a otca I. I., T. XX.X.XXXX, U. H. G. Č..XXXX/X, D. H., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 10P/253/2023-36 zo dňa 17.8.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením formou neodkladného opatrenia nariadil otcovi maloletého dieťaťa, aby odovzdal dieťa do starostlivosti matky v mieste trvalého pobytu matky maloletého. Druhým výrokom rozhodnutia súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky do rozhodnutia vo veci samej vedenej Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 10P/155/2023.

2. Súd vo veci rozhodol v zmysle ustanovení § 2 ods. 1 a § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) v spojení s § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP).

3. V dôvodoch vyslovil názor, že v danom prípade je potrebné neodkladným opatrením odovzdať a zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. Vychádzal z návrhu matky, ako aj správy kolízneho opatrovníka, z ktorých považoval za zrejmé, že otec maloletého, napriek dohode, neodovzdal maloletého v dohodnutom čase, pričom tieto dohody nedodržiaval opakovane a táto nepravidelnosť a neistota vplyva negatívne ako na maloletého, tak na matku maloletého. Aj zo súdneho spisu vedeného (Okresným súdom Humenné) pod sp. zn. 10P/155/2023 v konaní o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti vyplýva, že maloletého zdravotný stav si vyžaduje špeciálnu starostlivosť, najmä čo do výchovno-vzdelávacích potrieb, pričom matka maloletému túto zabezpečuje prostredníctvom Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Maloletý sa zúčastňuje jedenkrát v týždni špeciálno-pedagogických intervencií na zlepšenie porozumenia, imitácie, rozvoja verbálnej produkcie a sfunkčňovania hry. Navrhovateľka po operácii na ORL zariadzuje maloletému aj ďalšiu liečbu v Národnom ústave detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n.o. V prípade, ak by otec neodovzdal dieťa matke v dohodnutom čase, bolo by ohrozené riadne poskytovanie a účinok liečby a špeciálno-pedagogických intervencií vzhľadom na nepravidelnosť. Z vyjadrení otca vo veci vedenej pod sp. zn. 10P/155/2023 nevyplývalo, že by otec zabezpečoval maloletému liečbu v rozsahu potrebnom pre zdravie a jeho ďalší riadny vývin. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že zdravý vývin a zdravotný stav maloletého sú takýmto správaním otca ohrozené a vzhľadom na situáciu, že podmienka potreby bezodkladnosti úpravy pomerov bola preukázaná.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote otec maloletého dieťaťa v celom rozsahu odvolanie, v ktorom označil skutkové okolnosti uvedené navrhovateľkou - matkou maloletého dieťaťa za nepravdivé a neosvedčené. K priebehu stretnutia účastníkov dňa 14.8.2023 poukázal na to, že absolvoval s maloletým 100 kilometrovú cestu, odovzdal navrhovateľke veci maloletého, z čoho je evidentný záujem na odovzdaní maloletého dieťaťa. Ďalej k relevantným skutočnostiam pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia (okrem zaťažujúco sa opakujúcich vetných konštrukcií, fabulácií, či hypotetických návodov ktoré by, ak by tak otec skutočne konal, mohli viesť len k prehĺbeniu nedôvery a konfliktu rodičov) v dôvodoch opísal okolnosť, že k odovzdaniu dieťaťa nedošlo pre prejav vôle dieťaťa, že chce zostať s otcom, a preto, že dieťa začalo kričať, plakať, bolo hysterické. Na to reagovala matka obvinením otca, že dieťa „hucká“ a „očkuje“ proti nej. Nie je pravdou ani, že stará mama a otec dieťaťa bránili matke vziať si ho. Otec sa snažil vyriešiť situáciu tak, že dieťa matke odovzdá, no nebolo možné ho upokojiť, ani odovzdať. Preto nemal inú možnosť ako hľadiť na najlepší záujem maloletého a vzhľadom na nepriaznivý emočný stav maloletého dieťaťa dieťa neodovzdal. Vysvetlil matke, že za tohto stavu nemá inú možnosť, zoberie dieťa k sebe, pokúsi sa ho upokojiť a vráti ho v najbližšom termíne. Do toho času chcel dieťa psychicky pripraviť s cieľom vyhnúť sa trápeniu maloletého. Otec a jeho snúbenica, stará matka dieťaťa sa k týmto okolnostiam vyjadrovali v ten deň na Okresnom riaditeľstve PZ v R.. Z dôvodu služieb, keďže je otec C. C., mohol dieťa odovzdať až 26.8.2023. Matka s možnosťou, že si pre dieťa príde sama, nesúhlasila. Videozáznamom otec preukazuje, že maloleté dieťa dňa 26.8.2023 nechcelo ísť k matke a že sa musel snažiť cez týždeň, aby pripravil dieťa na odovzдание. Považuje za zrejmé, že dieťa sa s otcom cíti dobre a vie s ním bez problémov vydržať aj dlhší čas. Otec maloletého dieťaťa považuje návrh matky za zavádzajúci s cieľom vytvoriť dojem, že otec je nezodpovedný, aby úplne obmedzila jeho styk s dieťaťom. Postup súdu prvej inštancie považuje za prekvapujúci, rozhodnutie založil len na tvrdeniach matky, bez dôkazu a bez zisťovania názoru druhej strany.

5. Odvolateľ sa nestotožnil s výrokom o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ktorý vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd nerozhodol v najlepšom záujme dieťaťa poukážuc na judikatúru a rozhodol v rozpore s § 24 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Súd implicitne uviedol, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa bude zverenie do osobnej starostlivosti matky a nie sú splnené podmienky pre striedavú starostlivosť. V najlepšom záujme dieťaťa je byť vychovávaný oboma rodičmi. Otec s ním podniká výlety a aktívne s ním trávi čas. Maloletý má veľmi vrúcny vzťah k otcovi, členom jeho rodiny, k snúbenici, je na otca zvyknutý, bol s otcom od 14.8.2023 do 26.8.2023, aj pol roka počas operácie matky v M. Q. a otec sa o dieťa riadne stará a poskytuje mu zdravý telesný aj duševný vývin, riadnu výchovu. Súd nezohľadnil požiadavky čl. 5 Zákona o rodine. Otec zároveň aktívne hľadá pre maloleté dieťa špecializované zariadenie. Otec namietal, že počas výlučnej osobnej starostlivosti matky bude mať s dieťaťom obmedzený styk pre postoj matky, ktorý prezentovala na informatívnom stretnutí a ktorý je zrejmy z jej správ otcovi. Stanovila, že dieťaťu môže otec volať jedenkrát týždenne a do rozhodnutia súdu dieťa neuvidí.

6. Odvolateľ napokon navrhol zmenu neodkladného opatrenia a zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že nepárny mesiac bude v osobnej starostlivosti matky a v párny mesiac bude v osobnej starostlivosti otca z dôvodu, že medzi bydliskom ich a späť musí otec prejsť vzdialenosť približne 1000 km a stráviť na ceste viac ako 12 hodín. Pri takomto nastavení styku je ochotný prísť si po maloletého a aj maloletého po skončení mesiaca odovzdať. Pre prípad, že by odvolací súd mal za to, že mesiac je príliš dlhá doba, rozsah striedania je možné nastaviť aj na dvojtýždennej báze. V takom prípade však nie je spravodlivo možné od otca požadovať, aby 2x do mesiaca absolvoval cestu a za rozumné považuje, aby si matka mohla prísť pre maloletého, prípadne by sa stretli niekde na pol ceste medzi D. H. a G.. Uvedené považuje za spravodlivejšie aj s ohľadom na to, že je to navrhovateľka, ktorá sa rozhodla presťahovať do G. a teda vytvorila túto vzdialenosť. Pre prípad, že by odvolací súd nepovažoval striedavú osobnú starostlivosť za vhodné riešenie a potvrdil by výrok súdu o výlučnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, potom súd prvej inštancie by mal vo svojom uznesení rozhodnúť aj o tom, ako sa bude maloletý s otcom stretávať. Súd prvej inštancie úplne rezignoval na vysporiadanie sa s právom otca na styk s maloletým a právom maloletého na styk s otcom.

Navrhovateľka na informatívnom stretnutí navrhovala styk len na jeden alebo dva dni, a to bez prespania a priamo v G.. Ak odvolací súd bude mať za to, že ponechá maloletého v osobnej starostlivosti matky, potom žiada odvolací súd, aby uznesenie zmenil tak, že upraví aj styk, pretože medzi rodičmi je ťažké nájsť dohodu.

7. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý zrealizoval sociálne zisťovanie v rodine a z pohovoru s matkou vyplynulo, že medzi matkou a otcom dochádza k častým nedorozumeniam pri realizácii stretávania sa otca so synom, otec nikdy nedodrží dohodnutý termín vrátenia syna k matke, a preto už v roku 2022 uvažovala o podaní návrhu na úpravu práv a povinností. Na informatívnom stretnutí na súde obaja rodičia prezentovali, že žiadajú, aby sa v súdnom konaní zrealizovalo znalecké dokazovanie, ktoré by bolo zamerané za zistenie, či je matka vzhľadom na jej súčasný nepriaznivý zdravotný stav schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa. Do doby, kým súd nerozhodne vo veci samej, uzatvorili medzi sebou dohodu o úprave styku počas letných prázdnin tak, že otec si syna prevezme od matky 27.7.2023 a vráti ho 14.8.2023 a následne, aby sa otec mohol stretávať so synom každý prvý týždeň v mesiaci. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/155/2023-67 zo dňa 7.8.2023 súd pribral do konania znalkyňu z odboru Psychológia, odvetvia Klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia, za účelom vypracovania znaleckého posudku. Znalkyňa by sa mala vyjadriť aj k aktuálnemu psychologickému vývinu dieťaťa a jeho prežívaniu aktuálnej situácie v rodine a zhodnotiť rodičovské kompetencie oboch rodičov. Vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletého prejavil záujem o striedavú osobnú starostlivosť, bude sa posudzovať, či je táto forma starostlivosti vhodná pre maloletého, aký je vhodný interval striedania a či existujú nejaké prekážky zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Matka sa s maloletým synom prisťahovala do G. krátko po jeho narodení. Žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá v S. XXXX zomrela. O maloletého sa stará sama. Doteraz neboli zistené žiadne nedostatky v domácnosti, ani pri starostlivosti o maloleté dieťa. Súd v neodkladnom opatrení rozhodol iba o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a s týmto rozhodnutím sa stotožňuje. Vzhľadom na skutočnosť, týkajúce sa rozdielnych názorov rodičov na úpravu ich práv a povinností k maloletému je potrebné na čas do zrealizovania znaleckého dokazovania a rozhodnutia vo veci samej upraviť aj styk otca so synom. Navrhol, aby odvolací súd doplnil výrok uznesenia v znení, že upravuje styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa so synom prvých 10 dní v mesiaci, t.j. od 1. dňa do 10. dňa v každom mesiaci od právoplatnosti rozhodnutia do rozhodnutia vo veci samej.

8. Matka s viacerými stanoviskami kolízneho opatrovníka vyjadrila nesúhlas. Jej nepriaznivý zdravotný stav vo vzťahu k spôsobilosti na výchovu dieťaťa doposiaľ preukázaný nebol. Dlhodobo deklaruje, že je v plnom rozsahu spôsobilá starať sa o svoje dieťa. Nebráni znaleckému dokazovaniu ohľadom jej zdravotného stavu vo vzťahu k ochoreniu skleróza multiplex a vplyvu tejto choroby na možnú starostlivosť o maloleté dieťa. Podstúpila odbornú liečbu, po ktorej je plnohodnotne spôsobilá vychovávať svoje maloleté dieťa. Za účelom vyvrátenia akýchkoľvek pochybností ohľadom jej zdravotného stavu navrhovateľka zaslala do súdneho spisu písomné potvrdenie Neurologickej ambulancie zo dňa 17.8.2023, v ktorom vydal jej ošetrojúci neurológ, že pacientka je po zdravotnej stránke plne spôsobilá sa starať a vychovávať nepľnoleté dieťa. Aj v súčasnej dobe sa priebežne podrobuje rôznym odborným vyšetreniam tak, aby bez pochyb preukázala svoj zdravotný stav tak, že jej umožňuje starať sa o maloleté dieťa. K okolnostiam odovzdania dieťaťa, okrem už viackrát opakovaných tvrdení, uviedla, že otec doviezol maloletého matke jednoznačne pod tlakom vykonateľného neodkladného opatrenia podaného návrhu na výkon rozhodnutia, keďže z obsahu spisového materiálu bez pochyb vyplýva, že otec dieťa neplánoval matke odovzdať skôr ako na konci augusta, ak vôbec. Dieťa matke po príchode dňa 26.8.2023 oznámilo, že od septembra bude chodiť do škôlky vo D. H.. Má vedomosť, že otec núti dieťa oslovovať jeho novú priateľku slovom mama. Dieťa k otcovi odišlo odplienkované, po návrate sa však opäť pocikávalo a maloletý mame sám uviedol, že baba (matka odporcu) mu dáva plienky. Dňa 26.8.2023 k odovzdaniu dieťaťa zabezpečila aj prítomnosť detskej psychologičky, ktorá situáciu pozorovala spoza okna, ako aj svojej susedy, keďže je presvedčená, že pokiaľ by tieto osoby neboli prítomné, zopakoval by sa scenár zo dňa 14.8.2023. V čase odovzdávania dňa 26.8.2023 sa súčasne v byte nachádzali ďalší svedkovia, a to sesternica matky a jej manžel, ktorí celú situáciu pozorovali spoza okna bytu. Navrhovateľka v konaní 10P/155/2023 súčasne vyjadrila obavy o psychický stav otca maloletého a jeho spôsobilosť vychovávať maloleté dieťa, a to najmä vo vzťahu k nadmernému požívaniu alkoholických nápojov odporcu a podozrenie, že otec mohol alebo stále môže požívať zakázané alebo inak nepovolené látky v súvislosti s jeho častými návštevami vo fitness centrách. Odovzdanie maloletého dieťaťa dňa 26.8.2023 sledovala detská psychologička (na pozvanie matky), ktorá v správe opísala pokojný priebeh do momentu rušivého zásahu zo strany starej matky s tým, že adaptácia na príchod domov tak prebehla rýchlo. Navrhovateľka preto navrhuje, aby si súd v prípade rozhodovania o odvolaní voči neodkladnému opatreniu vyžiadal aj spisový materiál Okresného súdu Humenné 10P/155/2023, v ktorom sú uvádzané ďalšie skutočnosti pre komplexné posúdenie vo veci náležitého rozhodovania o odvolaní voči neodkladnému opatreniu. Podľa

názoru navrhovateľky odporcovi chýba vrelosť, empatia, schopnosť kognitívne porozumieť názorom dieťaťa. Podľa názoru navrhovateľky sa u otca môžu prejavovať aj symptómy patopsychológie, najmä depresia, ktorá môže negatívne ovplyvňovať jeho schopnosť vychovávať. Ďalším dôležitým faktorom sú podľa navrhovateľky aj poruchy osobnosti u otca, ktoré vážne narúšajú jeho rodičovské kompetencie a teda otec vykazuje nekonzistentný a kompromitujúci výchovný prístup charakterizovaný recidivujúcim a nepredvídateľným správaním, v dôsledku čoho sa u maloletého dieťaťa zvyšuje pocit napätia a znižuje pocit bezpečia. Ďalším negatívnym faktorom na strane otca je jeho odcudzujúce (alienating) správanie rodiča, keďže sa vyjadruje negatívne o navrhovateľke, čím dostáva syna do nepohodnej situácie.

9. Otec maloletého dieťaťa k vyjadreniam kolízneho opatrovníka a matky v rámci relevantných skutočností uviedol, že súhlasí s návrhom kolízneho opatrovníka, nakoľko reflektuje najlepší záujem maloletého dieťaťa. Dieťa odovzdal dobrovoľne. Tvrdenia matky o jeho osobnostných črtách považuje za irelevantné a absurdné, keďže neštudovala psychológiu. Zdôraznil, že bol naposledy s maloletým dieťaťom 26.8.2023, pričom odlúčenie je zapríčinené matkou. Maximálne mu dovolí uskutočniť s maloletým videohovor alebo mu pošle fotografiu. Nevyhovela žiadosti, aby mohol vziať dieťa na pobyt na chate bez vysvetlenia.

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

11. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu, vrátane návrhu otca maloletého dieťaťa na úpravu styku v odvolacom konaní, dospel k záveru že odvolaniu otca nie je možné za daných okolností vyhovieť. V konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa vedenej okresným súdom pod sp.zn. 10P/155/2023 nebolo rozhodnuté právoplatným rozhodnutím súdu o úprave rodičovských práv a povinností, vo veci samej konanie prebieha a je vykonávané dokazovanie za účelom ustálenia skutočného stavu ako podkladu pre rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Z predloženého spisu vyplýva, že maloleté dieťa je vo veku bez mála 5. rokov, bolo v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie u otca na základe predchádzajúcej dohody rodičov na určitú dobu, pričom nedošlo k jeho následnému dohodnutému odovzdaniu matke. Aktuálne je maloleté dieťa v starostlivosti matky, ktorá mu zabezpečuje plnú starostlivosť vo svojom bydlisku. K stretávaniu otca s maloletým dieťaťom nateraz nedochádza práve v dôsledku konfliktného priebehu odovzdania dieťaťa pri ostatnom stretnutí.

14. Problémom v kontexte vyjadrení matky, ktorá úpravu práv a povinností neodkladným opatrením iniciovala, sa javí nedôvera a neistota v súvislosti s komunikáciou s otcom maloletého dieťaťa, jeho osobnostné prejavy a povahové črty. Otec má záujem o maloletého syna, vychádzajúc aj z vyjadrení navrhovateľky, čo prezentuje i návrhom na úpravu rodičovských práv formou striedavej starostlivosti a návrhom na úpravu stretávania sa súdom.

15. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a sleduje najmä zásadne záujem maloletého dieťaťa. Pre účely zabezpečenia takejto ochrany v prípade naliehavej potreby pri hrozacej ujme formou nariadenia neodkladného opatrenia je postačujúca existencia okolností, z ktorých sa dá vyvodiť opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň v rovine osvedčenia, ako to už konštatoval súd prvej inštancie. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam opakovane zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Môže byť nariadené len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Zároveň stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd rozhodne o poskytnutí ohrozenému alebo porušenému právu definitívnej ochrany. Musí byť pritom daná naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

16. Súčasne však odvolací súd upriamuje pozornosť účastníkov na to, že nízky vek maloletého dieťaťa vyžaduje od rodičov primárne sledovať záujem dieťaťa na zabezpečení pocitu bezpečnosti a stability výchovného prostredia. Zároveň je osobnou zodpovednosťou rodičov plne rešpektovať primárne potreby a režim maloletého dieťaťa a predchádzať stresovým zážitkom maloletého, ktoré sa javia byť vyvolávané konfliktom rodičov. Nutné je predchádzať možným nepriaznivým dopadom na psychiku maloletého spoločného dieťaťa, rešpektujúc jeho právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom (§ 30 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine). Odpútanie sa od osobného partnerského konfliktu pri primárnom zabezpečovaní záujmu spoločného maloletého dieťaťa je predpokladom pre dosiahnutie rodičovskej dohody pri jeho výchove.

17. Vzhľadom na osvedčenú situáciu v čase relevantnom pre vydanie rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia v rozsahu odovzdania a zverenia maloletého dieťaťa v danom prípade, odvolací súd na účely neodkladného opatrenia považuje za preukázané splnenie zákonných podmienok a za zdôraznenia dočasnosti takejto úpravy, bez prejudikovania rozhodnutia vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému spoločnému synovi v konaní vo veci samej, potvrdzuje napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).